

مقدمات حقوقی تجارت با چین

تألیف:

دکتر آرش ایزدی

وکیل پایه یک دادگستری

داور کمیسیون داوری تجاری و اقتصادی چین

فوق دکترای حقوق از دانشگاه جیانوتنگ شانگهای

۱۴۰۲

فهرست مطالب

4 سخن آغازین
5 آشنایی با کشور چین
5 تقسیمات کشوری چین
6 جمعیت و مساحت
7 مناطق آزاد تجاری چین
8 مزایای مناطق آزاد تجاری چین
9 روند تأسیس و تکامل مناطق آزاد تجاری و صنایع متمرکز در آنها
9 فرصت ها
9 ملاحظات
9 فهرست مناطق آزاد تجاری چین و تمرکز صنعتی هر یک از مناطق:
9 شانگهای ۲۰۱۳
9 دلتای گوانگدونگ ۲۰۱۵
10 تیانجین ۲۰۱۵
10 فوجیان ۲۰۱۵
10 چونگ چینگ ۲۰۱۷
10 سیچوان ۲۰۱۷
11 شانکسی ۲۰۱۷
11 هنان ۲۰۱۷
11 ججیانگ ۲۰۱۷
11 هوبی ۲۰۱۷
12 لیاونینگ ۲۰۱۷
12 جزیره هاینان ۲۰۱۸
12 شندونگ ۲۰۱۹
12 جیانگسو ۲۰۱۹
12 گوانگشی ۲۰۱۹
12 هبی ۲۰۱۹
12 یون نان ۲۰۱۹
12 هیلیونگ جیانگ ۲۰۱۹
13 پکن ۲۰۲۰
13 هونان ۲۰۲۰
13 آنخویی ۲۰۲۰
13 شینجیانگ ۲۰۲۳
15 آشنایی با نظام حقوقی چین
15 قانون گذاری
16 اجرای قانون
17 قوه قضائیه

17 نظارت
18 یک کشور و دو نظام
18 قراردادهای تجاری با چین
18 قرارداد در کنار پیش فاکتور (PI)
18 گواهی کسب و کار (Business License)
20 فرد ذی سمت در قراردادها
21 تصدیق قرارداد توسط شورای توسعه تجارت بین الملل چین CCPIT
22 مرجع حل و فصل اختلاف را تعیین کنید
22 مهر شرکت های چینی
24 تاثیر مهر در تنفیذ قراردادها
25 مهر نماینده قانونی شرکت Legal Representative 法定代表人
25 مهر صورتحساب Invoice 发票
25 مهر بخشهای مختلف شرکت
26 قراردادهای تیپ و نمونه قرارداد
27 پیش فاکتور Proforma Invoice
29 تبادلات مالی بین ایران و چین
29 نه به حسابهای بانکی هنگ کنگ !
31 حل و فصل اختلافات تجاری با چین
31 ۱- مراجعه به مراجع دادگستری
31 الف - مراجعه به دادگستری و دادگاههای محلی چین
34 ب- مراجعه به دادگستری و دادگاه های محلی ایران
34 ج- اجرای آرای محاکم قضایی چین در ایران و بالعکس در امور مدنی و تجاری
35 ۲. حل و فصل اختلاف از طریق داوری
35 تعیین مرکز داوری
36 نمونه بندهای پیشنهادی شرط داوری برای قراردادهای تجاری ایران و چین
37 شرکت های تجاری
38 تنوع شرکتهای از لحاظ نوع مالکیت
40 مالکیت معنوی
40 علامت تجاری Trade Mark
41 از ثبت علامت تجاری خود در چین غافل نشوید !
41 مرور زمان سه ساله عدم استفاده از علامت!
42 حق نشر و تکثیر Copy Right
43 حق اختراع Patent
45 اعتبار قرارداد ، اسناد و مدارک الکترونیک
46 خطر ایموجی ها در چین
47 پیام رسانهای چینی

سخن آغازین

مکتوب حاضر نتیجه ی بخشی از تجربیات و پرونده های ارجاعی به نگارنده در طول فعالیت اینجانب از سال ۲۰۱۰ میلادی در ارتباط با تجارت و بازرگانی چین میباشد. از سال ۲۰۱۱ که در کشور چین به جهت تحصیل ساکن شدم، در همین زمان به عنوان وکیل دادگستری در پرونده های تجاری بین ایران و چین دخیل بوده و با تجار ایرانی بسیاری برخورد داشتم که به علت عدم آگاهی از مسائل ابتدایی سرمایه خود را از دست دادند. البته این موضوع محدود به تجار و بازرگانان خرد نمیشود بلکه شرکتهای بزرگ و بعضا شرکتهای بزرگ دولتی که دارای بخش های بازرگانی و حقوقی عریض و طویل نیز میباشد از این امر مستثنی نیستند. در خیلی از موارد برخورد داشتم که شرکتهای به پیش فاکتور اکتفا کرده و حتی در مورد پیش فاکتورها هم رعایت جوانب را نکرده اند. در قرارداد یکی از شرکتهای بزرگ خودرو ساز کشور هنگامی که به اختلاف برخوردند، به این علت که بند داورى به طور صحیح تنظیم نشده بود و الزامات قانونی در این بند مطابق قوانین داورى چین رعایت نگردیده بود، بند داورى کلا باطل شده و به ناچار به دادگاههای محلی مراجعه کردند.

در واقع تحریمهای اقتصادی و محدودیتهای بانکی ناشی از FATF موضوع دیگری است که تجارت را برای ما با دشواری بیشتری همراه ساخته. در این شرایط امکان استفاده از اعتبارات اسنادی LC میسر نیست و ضمانت نامه های بانکی برای و به نفع طرف ایرانی صادر نمیشود و حتی بسیاری از شرکتهای چینی بالاخص شرکتهای دولتی حاضر به تجارت با ایران نیستند و یا به بهانه تجارت عمده با کشورهای اروپایی و آمریکا و خطر تحریم و مجازات از تجارت مستقیم با ایران سرباز میزنند. که این موضوع چالشهای خاص خود را دارد از جمله استفاده از شرکتهای کاغذی ثبت شده در هنگ کنگ و یا معرفی حساب های بانکی در هنگ کنگ.

دغدغه در ارتباط با موارد فوق الذکر و موارد مشابه دیگر و سنگینی بار بریاد رفتن سرمایه های ملی و سرمایه هموطنان دلیلی شد که تصمیم گرفتم کتاب حاضر را تهیه و در اختیار تجار و بازرگانان مرتبط با چین قرار دهم.

در بخش آغازین کتاب معرفی مختصری از کشور چین وضعیت جغرافیایی این کشور صورت گرفته که به اعتقاد اینجانب با توجه به گستردگی و متنوع جغرافیایی این کشور اطلاع از آن لازمه هر فردی است که با چین مرادده دارد. در بخش دیگر مناطق آزاد تجاری چین با تقسیم بندی اولویتهای تجاری و صنعتی معرفی شده است. در ادامه به طور مختصر و در حد حوصله مخاطب این کتاب، نظام قضایی چین معرفی شده است، سپس نکات پر اهمیت و ملزومات قراردادهای تجاری بین ایران و چین و همچنین نکات مرتبط با پیش فاکتور بحث و بررسی شده و در ادامه مبحث بسیار مهم و حیاتی روش های حل و فصل اختلافات تجاری بین ایران و چین، تنوع این روشها و معایب و مزایای هر کدام بررسی شده است.

موضوع شرکتهای تجاری در چین، مبحث جذاب دیگری برای بازرگانان ایرانی میباشد، در این بخش سعی شده که ساختار شرکتهای، انواع آنها، تفاوتها و نحوه ارزیابی شرکتهای جزییاتی بیان شود. بخش دیگر کتاب به مالکیت معنوی در چین و حمایتهای قانونی از آن اختصاص دارد که اخیرا با توجه به کثرت پرونده های مرتبط و افزایش زیان تجار و تولیدکنندگان ایرانی از این بابت بسیار مورد توجه میباشد. و در انتها اعتبار و ارزش اسناد و مدارک الکترونیک از جمله قراردادهای الکترونیک، ایمیل و مکاتبات الکترونیک در نظام حقوقی چین مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. به این امید که کتاب حاضر یابوری باشد برای تجار و بازرگانان کشورمان که در حوزه کشور چین فعالیت میکنند.